

SERWIS INFORMACYJNY SOLIDARNOSCI 9 PAZDZIERNIKA 1989.

WARSZAWA. W poniedziałek w gmachu Sejmu odbyła się konferencja prasowa przewodniczącego Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego prof. Bronisława Geremka prowadzona przez rzecznika prasowego OKP Jacka Zakowskiego. Prof. Geremek przedstawił ewolucję sytuacji politycznej w Polsce od czasu czerwcowych wyborów do Zgromadzenia Narodowego. "Zrobiliśmy dotąd za mało w stosunku do tego czego pragnie zmęczone i umęczone społeczeństwo, ale i tak są to zmiany o charakterze rewolucyjnym" - podkreślił przewodniczący OKP. Trzeba jednak pamiętać, iż polskim nadziejom towarzyszą także zagrożenia. Tkwią one - wg profesora - w przeszkodach tkwiących w procesie wyprowadzenia gospodarki z głębokiego kryzysu, w blokadach w wykonywaniu decyzji w ramach trwającego wciąż systemu nomenklatury, w przestarzałym modelu wymiany informacji między rządem i społeczeństwem, a także w zmęczeniu naszego społeczeństwa. Nadzieja największa tkwi jednak nadal w trwających przemianach i w rządzie, który może więcej niż jakikolwiek inny rząd po 1945 r. "Naród polski - zauważył prof. Geremek - już dwa razy w XX wieku podnosił się z kolan. Tak było po I i po II wojnie i wierzę, iż uda się Polakom odzyskać pełną niepodległość i szanse rozwoju, tak jak wypracowała sobie to Finlandia." Przewodniczący OKP przypomniał, iż członkowie OKP starają się przywrócić polskiemu Sejmowi jego prestiż w kraju i na arenie międzynarodowej, stąd ich obecność podczas rozwiązywania konfliktów w Zakładach Karnych oraz w humanitarnej akcji na rzecz wyjazdu obywateli NRD do RFN. Obecnie prowadzone są prace nad małą nowelizacją i całkowitą zmianą Konstytucji ze względu na pilną potrzebę usunięcia nieżywciowych przepisów, ustaw, stworzenia zasad reprivatyzacji majątku narodowego, akcjonariatu pracowniczego i zmiany modelu samorządu terytorialnego. Odnośnie środków masowego przekazu prof. Geremek podkreślił, iż telewizja nie może być rządowa. Winna być państwowa, społeczna, musi wyrażać nie tyle poglądy poszczególnych grup, co być dobrą i obiektywną. R i Tv muszą mówić prawdę. Tymczasem Tv nadal pozostaje pod kontrolą ludzi do których społeczeństwo straciło zaufanie. Potrzebna jest też zmiana formuły programów, zwłaszcza dziennika tv. "Myślę, że mój przyjaciel Andrzej Drawicz potrafi dokonać zmian tak szybkich, jak tego wymaga aktualna sytuacja polityczna, bo tego oczekuje społeczeństwo i potrzebuje rząd, a ja temu rządowi zaufałem. Dlatego sadzę, iż Tv musi być poddana kontroli Parlamentu" - powiedział przew. OKP na swojej konferencji prasowej.

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI. Wybory uzupełniające wygrał nieoficjalnie mecenas Piotr Andrzejewski, który zgromadził około 72 procent głosów. Frekwencja była bardzo niska - w głosowaniu wzięło udział 15 procent uprawnionych.

WODZISŁAW ŚLĄSKI. 9.10 w KWK "Anna" odbyła się zorganizowana przez OPZZ akcja protestacyjna przeciwko podwyżkom cen i polityce rządu T. Mazowieckiego. Akcja polegała głównie oplakatowaniu zakładu.

SOSNOWIEC Po przeprowadzeniu konsultacji z załogą KWK "Kazimierz Juliusz" Komisja Zakładowa "S" podjęła uchwałę, w której stwierdza, iż nie popiera żadnej akcji protestacyjnej proklamowanej przez Federację Związku Zawodowego Górników. "Nie będziemy uczestniczyć w grze politycznej, prowadzonej przez Alfreda Miodowicza i jego współtowarzyszy z innych federacji związkowych, skupionych wokół OPZZ, uważając tego rodzaju działania za prowokację wymierzona w proces normalizacji zachodzący w naszym kraju i rząd premiera Mazowieckiego.

WROCLAW. 6.10 rozpoczęły się obrady Ogólnopolskiego Spotkania Przedstawicieli Rad Pracowniczych. Przewodniczący Regionu Dolnośląskiego, Władysław Frasyński, wystosował do uczestników spotkania list, w którym wypowiedział się temat przekształceń własnościowych. "Własność pracownicza - stwierdził m.in. w liście - jawi się przyszłościowym i najbardziej efektywnym rozwiązaniem gospodarczym."

SZCZECIN. 7.10. w lokalnej prasie pojawiła się sporządzona na podstawie informacji pochodzących z prokuratury wzmianka, że w ubiegłym tygodniu do Polski przedostało się 63 obywateli NRD. W ubiegłym tygodniu w Rudnicy Starej w woj. szczecińskim 8 Niemców przepłynęło Odrę. Czterech z nich zatrzymali na przystanku PKS żołnierze WOP, zawiadomieni przez miejscową ludność.

KRAKÓW. Członkowie "S" Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego "Chemobudowa" w petycji do pierwszego sekretarza KW PZPR domaga się zaniechania dalszej budowy obiektów administracyjnych PZPR ze względu na znaczne zmniejszenie się liczby członków partii. Autorzy petycji apelują o przekazanie tych obiektów dla potrzeb ogólnospołecznych miasta np. dla służby zdrowia.

GORZÓW WLKP. 9.10 Komisja Zakładowa "S" Zakładów Włókien Chemicznych "Stilon" wystosowała do Urzędu Rady Ministrów pismo, w którym protestuje przeciwko wprowadzanym co kilka dni podwyżkom cen podstawowych artykułów żywnościowych. "Domagamy się, aby rząd w trybie nadzwyczajnym doprowadził do rozbicia skostniałych struktur pośredniczących i skutecznie przeciwdziałał nieuzasadnionym wzrostom cen wynikającym ze stosowania praktyk monopolistycznych".

SZCZECIN. 6.10 w miejskim notariacie złożono akt założycielski "Fundacji na rzecz powrotu Polaków z ZSRR im. ks. Józefa Bokowińskiego". Celem fundacji jest tworzenie warunków powrotu do Polski Polakom i ich rodzinom wysiedlonym do północnej i wschodniej części ZSRR. Fundatorzy wnieśli 1 mln zł na realizację celu fundacji, dalsze środki będą uzyskiwane z darowizn i innych źródeł, po zatwierdzeniu statutu i otwarciu konta.

NOWA HUTA. 8 października odbył się drugi sejmik nowohucki, podczas którego z inicjatywy posła E. Nowaka powołano centrum wzajemnej pomocy przeznaczone dla najbiedniejszych warstw społeczeństwa. Centrum zwraca się do wszystkich z prośbą o dary.

WROCLAW. Pracownicy Teatru Lalek przekazali na rzecz rządu Tadeusza Mazowieckiego jednodniowe pobory, w łącznej kwocie 360 tysięcy złotych.

Również Koło NSZZ "S" przy Zespole Szkół Zawodowych w Miliczu zadeklarowało datki pieniężne - zebrano do tej pory 50 tysięcy złotych.

WROCLAW. 24 więźniów z aresztu śledczego przy ulicy Świebodzińskiej we Wrocławiu przekazało na rzecz rządu 100 tysięcy złotych.

LEGNICA. Międzyzakładowy Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność" w oświadczeniu datowanym 5 października stwierdza m.in. : "Galopada cen jaka obecnie występuje po urynkowaniu i ostatnich podwyżkach cen paliw jest przez członków NSZZ "Solidarność" oraz większość obywateli przyjmowana z dezaprobatą."

WIADOMOŚCI WSCHODNIOEUROPEJSKIEJ AGENCJI INFORMACYJNEJ.

WĘGRY

W sobotę o godz. 20.24 zjazd Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej większością 85% głosów uchwalił rozwiązanie partii. Delegaci postanowili powołać nową organizację pod nazwą Węgierska Partia Socjalistyczna, opartą na zasadach demokratycznych. W niedzielę ukazał się dodatkowy numer dotychczasowego organu WSPR "Nepszabadsag", w którego nagłówku nie wydrukowano już hasła "Proletariusze wszystkich krajów łączcie się". W miejsce dotychczasowego napisu "Organ KC WSPR" pojawił się: "Dziennik socjalistyczny".

W czasie niedzielnych obrad przedstawiciele różnych platform i kierunków działających wewnątrz partii ustalili, że statut nowej organizacji opracowany zostanie w oparciu o konsensus pomiędzy tymi grupami.

Także w niedzielę odbyła się konferencja prasowa wicepremiera Meggyesyego, który zakomunikował, że nie zdecydował się jeszcze na wstąpienie do nowej partii, bowiem nie jest pewny, czy rzeczywiście odetnie się ona od dotychczasowej praktyki politycznej komunistów. Nie wystarczy - powiedział Meggyesy - samo usunięcie przedstawicieli nurtów neostalinowskich. Wicepremier zwrócił uwagę, że reprezentanci wszystkich grup podają się obecnie za reformistów. Meggyesy oświadczył ponadto, że konieczne jest powołanie na Węgrzech ponadpartyjnego rządu fachowców.

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA. ~~Liczba podpisów pod petycją "Kilka zdań" wzrosła do około 35 tysięcy.~~

6 października został zwolniony z więzienia Miroslaw Kusy, ale postępowanie karne, przeciwko niemu trwa nadal. Natomiast 9 października ma zebrać się sąd, by zdecydować o wypuszczeniu na wolność dr Jana Czarnogurskiego.

6 października w domu Petra Uhla zjawiała się milicja, twierdząc że on oraz inni mieszkańcy budynku muszą natychmiast go opuścić, ponieważ została w nim podłożona bomba. Następnie dokonano dokładnego przeszukania mieszkania Petra Uhla. Bomby nie znaleziono.

ZWIĄZEK RADZIECKI

UKRAINA

KIJÓW. 5 października inicjatywna grupa Ukraińskiego Związku Studenckiego wraz z Komitetem Komsomolu Uniwersytetu Kijowskiego zorganizowali spotkanie poświęcone omówieniu Statutu Uniwersytetu, jaki został opublikowany w gazecie "Uniwersytet Kijowski". Studenci stwierdzili, że jedynie niezależna Ukraina może stać się gwarantem przestrzegania ich praw, a także - odrodzenia inteligencji. Odrzucony został oficjalny projekt Statutu Uniwersytetu. Zażądano zlikwidowania uniwersyteckiego tzw. "pierwszego oddziału", który wykonuje w rzeczywistości funkcje tajnej policji. (WAI-UAP)

JAWORÓW. 6 października w byłym muzeum ateizmu - cerkwi Zaśnięcia Przenajświętszej Marii Panny - odbyła się po raz pierwszy od 40 lat uroczysta msza - poświęcenie. Sprawował ją ks. Zeleniuk, który przez 25 lat posługiwał w podziemiu. Jego pomocnikiem był m.in. były więzień polityczny - ks. Lesiw. (WAI-UAP)

ARMENIA

EREWAN. 5 października w Erewaniu na placu Niepodległości odbył się wiec, na którym członek komitetu "Karabach", Aszot Manuczarian, zdał relację ze spotkania z przedstawicielami Frontu Ludowego Azerbejdżanu. Ci ostatni zapowiedzieli przerwanie blokady Armenii, jeśli Moskwa pozostawi rozwiązanie konfliktu karabachskiego obu republikom i odwoła komitet zarządzający obwodem. Manuczarian wezwał do podjęcia sankcji ekonomicznych wobec Azerbejdżanu.

EREWAN. 7 października odbył się wiec zorganizowany przez Ormiański Ruch Ogólnonarodowy. Wzięło w nim udział ok. 150 tys. osób, m.in. członkowie komitetu "Karabach, Ruchu Armenii i przedstawiciele inteligencji. Uczestnicy żądali wznowienia sesji Rady Najwyższej Armenii i uchwalenia ustaw o suwerenności, obywatelstwie, niezależności ekonomicznej, powołaniu armii narodowej, oraz przygotowania ogólnonarodowego planu rozwoju gospodarczego. Skrytykowano władze republiki za brak inicjatywy, szczególnie w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych z państwami, w których mieszkają Ormianie (USA, Francja, Kanada, Argentyna, Iran i in.). Niektórzy mówcy zwracali uwagę na konieczność przebudowy sieci transportowej tak, aby zapobiec możliwości blokady ekonomicznej. Członek Komitetu "Karabach", Wozgen Manukian, oświadczył, iż Ormiański Ruch Ogólnonarodowy nie ma nic przeciwko uchwalonemu niedawno "Prawu o suwerenności Azerbejdżańskiej SRR", ale jednocześnie uznanie Obwodu Nagorno-Karabachskiego za część Azerbejdżanu jest poważnym naruszeniem suwerenności tego obwodu autonomicznego. Wiadomo, że Rada Narodowa obwodu ogłosiła go niezależnym terytorium związkowym, nie podlegającym prawu Azerbejdżanu. Mówiono także o niebezpiecznej sytuacji w przygranicznych obszarach Armenii i w Górnym Karabachu, oraz przedłużającej się blokadzie, zwracając uwagę, że jest to prowadzona za pośrednictwem Azerbejdżanu polityka Moskwy, wymierzona przeciwko wyzwolenческому ruchowi narodu ormiańskiego, zmierzająca do wywołania wojny między dwoma narodami. Pozwoliloby to przedstawić konflikt karabachski jako spór między dwoma sąsiadującymi narodami. Na wiecu poinformowano, że niektórzy deputowani z grupy międzynarodowej, podjęli się mediacji w rozmowach między Ormiańskim Ruchem Ogólnonarodowym a Frontem Ludowym Azerbejdżanu. Warunkiem rozpoczęcia rozmów jest zakończenie blokady ekonomicznej Armenii i zapewnienie bezpieczeństwa Ormiańskiej ludności w Baku. Członek Komitetu "Karabach", Ambarcum Gowostian, poddał ostrej krytyce republikańskie i związkowe KGB, MWD i prokuratury, za ich rolę w konflikcie karabachskim. Na wiecu ogłoszono, iż 4 i 5 listopada odbędzie się zjazd ORO, w którym wezmą udział przedstawiciele zagranicznych ormiańskich partii narodowych.

7 października grupa ok. 300 uzbrojonych osobników napadła dwie wsie w pobliżu granicy Azerbejdżanu. Wywiązała się strzelanina, w której została ranna jedna osoba, po czym mieszkańcy wsi zmusili napastników do ucieczki.